

B2-páholy

Dunaszerdahely. A legtöbb embernek Vámbéry Ármin. És valóban. A Liliium Aurum Kiadó gondozásában megjelent Vámbéry-kötetek lapozásába beleszédül az ember. Komoly tudós, komoly kalandor és világutazó volt ő, s ha a dunaszerdahelyi fiataloknak lenne eszük, ahogy remélem, hogy van, akkor őt választanák meg példaképükül, nem holmi celebeket és popsenkiket. De hát, ebbe beleszólni nem lehet, a lényeg, hogy a Vámbéry-hagyaték írásos része hozzáférhető, olvasható, mellszobra látható és körüljárható egy dunaszerdahelyi terecskén, mely szobrot nem kisebb tudós ember avatott föl, mint Szörényi László, az Irodalomtudományi Intézet akkori igazgatója.

Ha már Dunaszerdahely és Vámbéry, akkor Dunaszerdahelyen a Vámbéry Kávéház. Nincs már ilyen, de évtizedekig volt ilyen, Hodossy Gyula, a kiváló költő (jelenleg a Szlovákiai Magyar Írók Társasága elnöke) üzemeltette, nem is akárhogy. Egymást követték benne az irodalmi estek, találkozók és találkozások, kötetbemutatók, köszöntők és köszöntések. Magam is számtalanszor ültem a kávézó kis pódiumán, néha szorongva, mert három-négy embernek már szűk volt a pódiumi „kocsma”, de ott ültünk a tudósan dörögő költő Tóth Lászlóval, a bölcsen hallgató költő Varga Imrével, a versben is kevés szavú költő Hizsnyai Zoltánnal, a vagány és megveszekedett költő-szerkesztő Barak Lászlóval, a józanul is csámpázó költőmagiszter Bettes Istvánnal, a csillagok között kószáló Bődök Zsigmonddal, később az apját a csillagok között kereső fiával, Gergővel, a rendíthetetlen nyugalmú költő-rendező Gágyor Péterrel, a költői rendtelenségben rendet teremteni tudó kritikussal, Csanda Gáborral, a történelem szelében sodródó és annak szelétől sodort Lacza Tihamérral... s még sorolhatnám az ottani, már itteni-ottani, még (vagy ismét) ottani-itteni kiválóságokat, akik megtisztelték a társaságukkal, és megtisztelték jelenlétükkel a Vámbéry Kávéházat.

Dunaszerdahely, ha már, nekem a Kelt sör is, ha megvan még a kelta márka, különös csatos üvegével, szomorkás derűjével, a barátságok fölötte-körötte lebegő szép és delíriumos kódéval... A Dominó szálloda és étterem is, ahol nagy, sokemebres rendezvények után álomra hajthatta fejét a fáradt utazó, hogy reggel Barak szerkesztő, a szemközti szerkesztőségből átugorva hideg sörökkel gyógyítsa a volán mögé feszülni készülő fájdalommal fejét. (Emlék: ugyane nyughatatlan költő-szerkesztő személlyel báránysültet falok a fentebb már megnevezett vendéglőben, közben rettegve szét-szétnézve, nem érkeznek-e meg szétlőni bennünket az életben maradt maffiózók. Magyarázat: él még a városban hajdanán szétlőtt tizenegy maffiózó emléke, s Barak lapjának címloldalán aktuálisan, éppen egy dagadt maffiózó szétlőtt hullája látható a nagymegyeri flaszteron látogatásom idején, ami nyílt kihívás – és értelmiségi (le)köpés – a felvidéki maffia felé...)

Dunaszerdahely. Egyre jobban lüktető hiány. Vagy – talán már vége a legendás éveknek. Vagy – talán elhomályosodtak a Kelt fölött párálló tekintetek. Vagy – talán szétszéledt egy generáció, amelyik fölélni látszik a saját maga megteremtette legendát. Végül is – hamarosan napvilágot lát az *én nem menni lakni külföld* talányos, vagy nagyon is beszédes című verseskötete a fentiek egyikének. Vegyék, vigyék, ez itt a reklám és az öröm helye. Dunaszerdahelyen mégsem halt el, meg, a hang.

Zalán Tibor

NAPÚT

Irodalom, művészet,
környezet

XIX. évfolyam 7. szám

A Cédrus Művészeti Alapítvány kiadványa. Megjelenik évente tízszer.

Főszerkesztő: **Szondi György**. Szerkesztik: **Bába Szilvia** (művelődés), **Babics Imre** (vers), **Balázs Géza** (nyelv-művelés), **Bognár Antal** (évkönyv), **Elek Szilvia** (zene), **Hlavacska András** (műbírálat), **Kovács Ildikó** (szöveggondozás), **Prágai Tamás** (örökös szerkesztő), **Sebeők János** (környezet), **Szondi Bence** (tördelés), **Toót-Holló Tamás** (próza), **Wenner Tibor** (művészet).
Napút-kör: **Báthori Csaba**, **Bereményi Géza**, **Csáji László Koppány**, **Doncsev Toso**, **Gráfik Imre**, **Jankovics Marcell**, **Dr. Koncz Gábor**, **Radinóti Zsuzsa**, **Rakovszky Zsuzsa**, **Szokolczay Lajos**, **Szörényi László** (tiszteletbeli konzulensek).

Alapította: **Masszi Péter**. Lapterv: **Gosztola Gábor**.

Szerkesztőség: 1136 Budapest, Pannónia u. 6.

Teléfono: (1) 247-6657 • (30) 511-3762 • E-mail: szongyi@gmail.com • Honlap: www.naputonline.hu

A Cédrus Művészeti Alapítvány adószáma: 18110661-2-41

Nyomdai kivitelezés: Érdi Rózsa Nyomda. Terjeszti a Hírker Zrt. és az NH Zrt. ISSN: 1419-4082

B2-páholy

Zalán Tibor tárcája	borítóbelső
Csehy Zoltán: Szerdahelyi játszóterek	3
Hodossy Gyula: Macskaköves emlék.	5
Zsille Gábor két verse	6
Lukáts János: Mintha egy nagy szem figyelne... 7	7
Tóth László: Dunaszerdahely-napló	11
Gyóry Attila: Szerdahely.	27
Hizsnyai Zoltán: Függtelenségfüggőség.	35
R. Nagy Krisztián: Hodžova u. 36–42.; Valami nincs rendben	38
Mázik Orsolya: Csilla; Én, pohár, örvény	41
Nagy Erika: Eltaposott pondró.	45
Z. Mémeth István prózája és versei	48
Barak László négy verse	54
Balázs F. Attila versei.	59
Sipos Janka: Világ bolondja; Ujjvilág	61
Zirig Árpád négy verse.	62
Vida Gergely versei	64
Bódis Attila versei	67
Bodnár Gyula versei és helyzetünődése	73
Hodossy Gyula: Csallóköz, Vámbéry és a semmi	76
Vajda Barnabás: Dunaszerdahelyi épületek, terek, kultuszok	79
Lacza Tihamér: Pozsony szellemi kisugárzása a XIX. században	91
Liszka József: Madi bicsak, zöld a nyele.	100
Bereck József: A balkonember	110
Kulcsár Ferenc: Elvarázsolt erdő; Fájdalmas voltam, körbegtöndölt s tömör	121
Tárlat	
Az alkotás magányos műfaj (Kövesdi Károly interjúja Lipcsey Györggyel)	126
Lipcsey György, Lőrincz Zsuzsa és Kopócs Tibor munkái . . . színes melléklet	
Polgár Anikó három verse	129
Hetedhét	
Kométasz, Kasszia, Ióannész Georgidész, Romanosz Melodosz, Krétai Szent András és Iószéph Hümnographosz versei (Polgár Anikó fordításai)	131
Palladasz epigrammái (Csehy Zoltán fordításai)	142
Tadeusz Rózewicz kilenc verse (Tóth László fordításai)	147

Önszócikk

Cseh Zoltán 152; Fellinger Károly 152;
Tóth László 153; Tózsér Árpád 154

Szóvár

Balázs Géza: Hétfő-, kedd- és szerdahelyek... 157

Téka

Mészáros Károly: „Bicskával szúrom le...” . . 161

Hangszóló

Lacza Gergely: A Dunaszerdahelyi járás könnyűze-
nei élete a nyolcvanas évektől napjainkig . 165

Ablak

Dobos Marianne: Varázslatos mesék
dunaszerdahelyi közvetítéssel 178

Bordás Sándor: Az identitás megőrzése, és a
Népcsoportügyek Bécsi Munkaközössége 181

Hunčík Péter: Szlovomagy 186

Hangírás

„Megértettem, hogy mi, szlovákok, brindzával
a szánkban és a gatyánkban játszottuk
az urat” (Daniela Kapitáňovával
Karol Sudor beszélget) 189

Charta XXI

Surján László: Dunaszerda-HELYRE KELL TENNI;
Megértés, szeretet; Vájlók Sándor
a szlovák–magyar kapcsolatokról 201

Duray Miklós: Órszem és gyepű 207

Égalj

Csépánfalvy Zsolt: Koncsán, az elárvult föld 212

Napút-díj 2017 . . . . . hátsó borítóbelső

E számunk szerzői. 216

Illusztrációk

Lőrincz Zsuzsa munkái
. . . . . 5, 34, 53, 58, 72, 125

Ferdics Béla rajzai
. . . . . 130, 156, 197, 206, 211, 215

Lipecsy György szobrai 44, 75, 180, 188

Melléklet

Káva Téka - Napút-füzetek 117.

Plamen Dojnov: Ungarszki komplexsz
(Az Országos Idegennyelvű Könyvtár
12. műfordítás-pályázatának anyaga)

NAPÚT

Irodalom, művészet,
környezet

XIX. évfolyam 7. szám

Dunaszerdahely-táj

„Most elég »kínlódós« időszakot
élünk. Nem ok nélkül teszik fel
napjainkban többen a kérdést:
létezik-e még művészet?”

(Lipcsey György)

A szerkesztőség derűvel köszö-
ni Tóth László társszerkesztői-
szervező jeles munkáját,
köszönjük ugyanígy Nagy Erika
gondos segítségét is.